

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előzetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők: A ref. lelkesi lak.

Bérmentellen levelek csak ismert kezekből fogadhatók el. A kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatal.

hová az előzetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszámolások küldendők: Nagytér 136. sz. a.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető. Minden egyes beiktatás után kincstár illeték 30 kr.

A nyílt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előzetők, a hirdetések megszabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Mik bajaink? Kik segíthetnének leginkább?

(Folytatás.)

Régen bajoskodunk e kérdés megfejtésével, s mégis csak az első résznél vagyunk nem tudunk a bajok közül kibontakozni; annyi az mint a tenger fővenye; de az orvosnak is fel kell ösmernie először a bajt, hogy annak utána helyesen használhassa, alkalmazhassa a gyógyszerert.

Nem csak a léhaság, közöny és uri semiminden nem tevés a baj! Az elemi csapásokhoz jönni kell amaz iszonyatos százezü szörnynek: az uzsorának is.

Shakespeare Schilok-já semmi a mai modern Schilokokhoz képest. — Ma a valóság megszegeníti a költsézet nagytárait. Akkor csak egy font hust kívántak áldozatul az adós testéből, s még ott is ott volt az itélőbíró eszétsége, mely a hust megengedte ugyan kívágni, de vér nélkül, most a borzasztó uzsora nem ismer határt.

Akkor csak egy font hust, most az egész embert, most mélyebbre nyulnak az emberi organismusba, az élet közép pontját a szívet követelik. A család főt, a lélek ép-ségét; mint a rettenetes áldozatok mutatják, kik az utolsó küzdelemben vagy főbe lövik magokat, vagy megőrülnek.

Mindezekkel az uzsora törvények visszaállításával szemben akarunk-e aigítani? Oh nem! Tudjuk, mily nagy lépés volt a szabadelvűség nevében az uzsora törvények eltörlése. — Ez a kornak oly követelménye volt, melyet minden áron tenni kellett.

Kik az uzsora törvények visszaállítását sürgetik, meg vagyok bár győződve, hogy a legnemesebb czélemből működnek, de valóban célt akkor sem érnének, ha szándékukat kivihetnék.

Ki nem emlékszik vissza azon időkre, midőn az uzsora törvény által tiltva volt? Vajjon nem volt-e akkor uzsora? csak egy mint most! Száz forintot kért valaki? Jól van, a törképezés irt vagy iratott egy 200 vagy 300 forintos kötvényt; és a megszorult ember aláírta azt! Vagy ha rövidebb időre p. o. egy óra adott valaki ezer forintot, le-számálta azt, a kötvény kivolt állítva, s akkor szépen visszacsopret a kölcsönöz 2-3-400 forintot, és a törvény megítélte azt.

Mondja valaki, ugye de a törvény leg-alább nem szentesítette a bünt, igaz, nem tudta, vagy ha tudta is nem vehetett nyilvánosan tudomást a bünről, mert nem volt világos alap, melynél fogva a bünt meg-büntethették vala, így a czél ez által se volt elérve.

Elismerem, hogy napjainkban e téren oly dolgok vitetnek véghez a törvény védszárnya alatt, melyek minden jobbérzést felláztatnak; de mondjuk ki bátran, hogy hibások azok is, kik felveszik a pénzt ily embertelen uzsora mellett.

Ime itt vannak s hova inkább szaporodnak a takaréki egyletek, alig van már város, hol ilyen ne léteznék, sőt faluhelyeken is vannak nép bankok, iparbankok, hol

kellő biztosítás mellett bár kinek is adnak kölcsönt. — Forduljanak a szorult helyzetben levők ezekhez. Igaz ugyan, hogy itt rendesen pontosság kívánatik; de éppen ez az, melyet eléggé becsléni nem lehet; mert az adósság óriási növekedése épen abból származik, hogy egyesektől felvett pénzünknek megfizetését könnyedén odáztatjuk, s még csak kamatait sem fizetjük, így a kamatok is folyvást növekszenek.

Ha már most visszatérünk az uzsora-törvények visszaállításának kérdéséhez: én tökéletesen értem azok aggályát, kik ezeknek visszaállítását elannyira óhajtják. — Belátom, hogy félve tekintenek különösen azon középosztályra, mely magyar országnak zömét, testét képezi, mely bástyája volt minden időben, az alkotmányt s nemzetiségnek s a melynek egyesimár-már és nem nagyon ritkán megalkuszna a körülményekkel az elszegényedés miatt leginkább.

De vajjon az uzsora törvények visszaállításával meglennének-e ezek mentve? A fentebb kifejtett okok miatt ugy hiszem, hogy nem!

Itt tehát szerény felfogásom szerint nem az uzsora törvények visszaállítása segítene a bajon, hanem valami más.

Nem vagyok pénzügyi kapacitás, mind a mellett bátor vagyok e tárgyban előadni nézetemet.

A törvényhozásnak ki kellene mondani, hogy tekintve mostani nyomasztó viszonyainkat, tekintve az általános elszegényedést, a csapásos időjárást, midőn egész megyék népei inséggel küzdenek, tekintve továbbá azon körülményt, hogy hazánk éretlen üzleti viszonyainál fogva, a törvényhozásnak ezen egész művelt világ által méltányolva elfogadott szabadlépését kellőleg méltányolni s alkalmazni képtelen, annak rögtöni létesítése feltétlenül keresztül vtele érzékenyen tapasztalható ronksásokat, egész családok tömeges végbukását idézi elő: e törvény cikely ideiglenesen odamódosítatik, hogy a kamatláb maximuma megállapíttassék, mely évenként 30 — 40 — 50 forintnál több nem lehet s mig ezt kimondaná a törvényhozás; addig a középosztálynak, kisbirtokosságának minden megyében kölcsönös segély egyleteket kellene felállítani, nem halogtatva hanem ma vagy holnap! A baj és veszély nagy! Itt csak kölcsönös gyámlítás segíthetne a dolgon! Így a birtok nem szállana idegen kezekre, s a kölcsönös segély által a szivtelen és könyörtelen uzsorais lenne a térről szorítva.

Mondja valaki, hogy így is tárt ajtó nyílnék az alattomos uzsoráskodásra! Azon is lehetne segíteni azonban, hogy ha a törképezés csak is állami engedély mellett lehetnének kiadhatók, és csak is azon kölcsön itéltetnék meg a kikölcsönzőnek, mely hivatalos személy jelenlétében köttetnék.

Igy igen sok pénz mely eddig csak dugaszban lappangott még az államnak is jövedelmet hajtana, s épen ugy monopolizáltathatnak mint a dohány stb.

Különben, ha valaki jobb módot ajánl, én örömet elállok nézetemtől. Csak is azért vettem fel ez eszmét, hogy gondolkodásra anyagot szolgáltatassak.

Mi nem csinálunk egyebet csak folyvást zajongunk az iszonyu, embertelen uzsora felett. Ez nem elég, módot kell találni, mely által a bajon segítve legyen. Minden honpolgárnak kötelessége gondolkodni e kérdés felett; lapunk örömmel nyújtand terti ezen kérdés megvitatására.

KÖZGYÉK.

Szabolcsmegye bizottsági gyűléséből 1874. maj. 5.

1. Főispán ur az ülést megnyitván először is alispáni időszaki jelentés vétetett tárgyalás alá. E jelentésnek különösen a következő két pontja adott hosszabb vitára alkalmat. Egyik a közmunkára vonatkozólag; ugyanis Molnár Agoston interpellálván a „kormányzó” alispánt az iránt, miért hogy a computus a régi közmunkahatárra nézve az egyes községekkel még mindig nem történt meg: az alispán válaszul adá, miszerint az intézkedéseket erre nézve már megtette ugyan, de tavál a járvány ez idén a sorozás eddig akadályozák a dolgot keresztül vitélet, hanem igéri, hogy az augusztusi gyűlésre már befogja terjeszteni a befejezett teljes munkálatot, mely alispáni igyertében a közgyűlés teljeseen megbizván, azt megnyugtató tudomásul vette.

A másik az melyszerint tudomásra hozatik, hogy legközelebbi képviselő választási költségek, — noha e tekintetben annak idejében felsőbb helyről néhezményezés nem történt — a miniszterium által többszörös sürgető feliratok után sem utalványoztattak; s az így ma oly stadiumban van, hogy e költségekről kormányzó alispán ur bepereltetett; hosszas vitaközös után határozatba tétetett, hogy ujjal felirat intézkessék az országgyűléshez egyidejűleg az illető miniszter urhoz a kérdéses költségek utalványozása tárgyában; addig is a megyei közmunkapénztárból az összeg kölcsön-kép felvételen a tartozás fizetessék ki.

2. A nádudvari alsójárás orvosságok megválasztása következők sorrendszerint főispán ur a megyei bizottságnál megválasztott 3 s ezekhez főispáni jognál fogva kinevezett 3 tehát 6 személyből álló candidationalis küldöttséggel félre vonulván 5 percze az ülést felhagyatja, melynek elteltevel főispán ur Dr. Doctor János és Dr. Farkas Szilveszter urakat választás alá bocsátván szavazattöbbséggel ez utóbbi választott meg.

1. Ezután a multszámbunkban kivonatban közölt 1873. évi zárszámadás, minthogy az sajtó útján is közzétett felolvasás nélkül tudomásul vétetett.

4 A 4, 5, 6. pont által kitűzött tárgyak u. m. Bittó István m. kir. miniszter elnök értesítvénye az új miniszterium megalakításáról, Ghicz Kálmán m. k. pénzügyi miniszterrel s Barta György m. kir. f. miveles ipar és kereskedelmi miniszterrel lett kinevezetéseiről, — tudomásul vétettek.

5. Rakamaz közszé azon folyamodása, melyben egy gyógytér felállítatását kérelmezi a miniszterium által kellő okadatalis hiányában megtagadtatván újabb folyamodási intézést határozottat, teljesebb és begyözöbb okadatalissal.

6. A megyei bizottságnál azon folyamodása, melyszerint a közgyám mellett szükséges napdijsz állami állomás betölthetése kérelmezatik a miniszterium iróki helyben hagyatott.

7. Olvasottat a m. kir. miniszterium leirata az ipar kamarák ujra alakítása tárgyában. A helybeli iparkamara elnöke Járny Menyhért meghalálván: ennekül Bodnár István tagokul: Stern Emánuel, Szeszaty Sándor, Jánosovák Andrá, Heufel Lajos, jegyzővé ifj. Maurer Károly választattak meg.

8. Olvasottat ugyancsak a miniszterium leirata a megyének loáltitási kerületekre osztása tárgyában, melyszerint a megye nem négy de két kerületre felosztatni rendeltetik.

9. Olvasottat ugyancsak a miniszteriumnak azon leirata, melyszerint a törvény értelmében a szükséges előintézkedések megtétele elrendeli, a törvényhatósági megyei bizottság 3 évenként választás alá eső tagjainak megválasztását illetőleg. Menyiben Szabolcsmegyében legközebb történt e hatóság szervezése, nem lévén szükség még ez idő szerint ezen intézkedésre, annak foganatosítása az augusztusi gyűlésre halasztatva.

HIRDETÉSEK.

(8-2)

Haszonbéri hirdmény.

Az egri főképtalan tulajdonához tartozó s a sz. margitsi pusztá bérletből saját gazdálkodására felhagyott u. n. Tuka, Kis- és Nagyszilágy, Kunszög, valamint ezekkel összefekvő ároktői alsóréti, és fásér, a gazdasági melvéli ágának megfelelő, s az első osztályba sorozható 3754 1200 □ öleket számított hold földbirtok, f. évi Szent-Mihály naptól több évekre bocsátatik

E bérletre vállalkozók teljes biztosíték hiteles kimutatásával ellátott írásbeli ajánlataikat folyó évi június 1-ső napjáig a főképtalani jószágkormányzatnál kéretnek beadatni, a hol a feltételek is megtudhatók.

Eger, april 15. 1874. Főképtalani jószágkormányzóság

149. sz.

Hirdmény.

Tokaj városában fekvő ugynevezett „Aranyas“ kincstári uradalmi vendéglő tetőzetének helyreállítása végett folyó hó 29-én délelőtti 10 órakor alulirt hivatal irodájában árlejtés fog tartatni.

A felsőbb helyen megállapított költség 1129 frt 41 kr-ra fog kikiáltatni.

A kijavításra vonatkozó költségvetés alulirt hivatal helyiségében megtekinthető.

Tokaj 1874. május 4-én.

(2-1)

M. kir. urad. gazd. hivatal.

Előfizetési fölhívás.

1874. Január 1-én új előfizetést nyitottunk a

„SORSOLÁSI TUDÓSÍTÓ“

harmadik évfolyamára,

mely

minden huzás után havonként

2-3-or jelenik meg.

Egészévi előfizetési díj:

Budapest számára díjmentesen a házhoz hordva 2 frt.

Az osztr.-magyar tartományok számára díjmentesen postán küldve 2 frt.

Német-, Olaszország, Dunafejedelemségek, Szerbia és Svájc számára 2 frt 50 kr.

Ujjonnan jelentkező előfizetőknek a már megjelent számok még rendelkezésre állnak.

Hirdetések olcsón vétetnek föl

A „sorsolási tudósító“

kiadó hivatala

Budapest. bálvány-utca 9. sz.

(10-6)

Kávémerés megnyitása

május hó 1-én.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a csizmadia társulat épületében a „Polgári Olvasó-Egylet“ alatt KÁVEMÉRÉST hideg étkek- s italokkal rendeztem be, melyet május 1-sőjén nyitandok meg.

Méltányos árak s illő kiszolgálás biztosítása mellett, a n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Nyiregyházaán, 1874-ik év april havában

Sebők Adám.

Dr. Rottman Lipót

helybeli orvos tudatja az érdeklött közönséggel, hogy május elsejétől lakását a nagydebreczeni utcába JÁNOSZKY Andrásnak Pavlovics boltjával szemben eső házába tette át; valamint tudatja azt is, hogy napjában d. u. 2-4-ig mindennemű fogmútéteket végezend.

(6-3)

Mindenféle téli bélelt ruhát nyaralásra elfogadok,

ifj. Pataky Sámuel,

Epreskerti-utca 709-dik vagy a Pazonyi-útszán 807-ik számú házbán.

A magyar-német erdőipar egyesület

közzé teszi, hogy Tokajban és Szolnokon a „Sepper és Satori“ cégtől átvett s ujonnan berendezett gőzfűrészzeik folytonos működésben vannak; ugy e helyeken valamint a következő állomásokon :

Nyiregyházaán, Ujfehértón, Debreczenben, Szerencsén, Miskolczon, Süllyön és Fegyverneken dusan felszerelt raktárai megnyitattak.

Felhívatik tehát a t. cz. közönség figyelmé arra, hogy e helyeken mindennemű vágott és szálfanyagok eladásra készen állanak, rendkívüli megrendések pedig gyorsan és pontosan teljesítettek.

E faárak kitünő minősége s a lehető olcsó árak minél több megrendelést engedvén remélni, a t. cz. közönségnek tisztelettel ajánlja

Huszthon, 1873. szeptember 30-án

(12-8)

az igazgatóság.

Dorozsnyák László

sztömester

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy süteményei, u. n. szemle, kifli, és házi kenyér (mindenféle alakban), a régi Baruch-féle süteide helyiségében, jelenleg Dillnberger Lajosné szatócsoltájában, oly árban, mint saját süteidejében, matólfogva minden időben kaphatók.

Nyiregyháza, ápril 22. 1874.

A CZUGOS-KERTBEN

május havában

1 teljes öl jöminőségű bükkfa 10 fr.
1 teljes öl kitünő minőségű bükkfa 11 fr.
1 bécsi mázsa bükkfa-szén 1 fr. 60 kr.
(4-1) Marsalkó Károly.

Árverési hirdmény.

A nyiregyházi királyi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik miként Kovács Pálnak Kiss Dániel és neje elleni végrehajtási ügyében utóbbiól végrehajtás alá vont s a nyiregyházi 977 számú tjkvbe A + 1 sorszám alatt bevezetett ingatlan a f. 1874. évi június hó 1-én és szükség esetében az 1874. évi július 1-én napján délelőtti 10 órakor ezen kir. tszék hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Feltételek: Kikiáltási ár 1500 frt.

Bánom pénz 150 frt.

Vevő a birtoknak azonnal birtokába lép.

A vételár fizetendő 3 részletben, és pedig 1/3 rész a leütéstől 20 nap 1/3 40 nap 1/3 rész 60 nap alatt esedékes 6% kamatokkal.

Azon jelzálogos hitelezők, kik a bíróság székhelyén vagy ennek közelében nem laknak ezennel felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesük végett a hatóság székhelyén megbízottak rendelkezésük azok nevét és lakását az eladásig jelentésk be, ellenkezőleg a hivataltól kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Egyideűleg felhívattak mindazok is kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek vélnék, igénykereseteiket a hirdmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt habár külön értesítést nem vettek is, nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a nyiregyházi kir. tszék tkvi osztályának 1874 mártius hó 28-án tartott üléséből.

Papp László, s. tkönyvezető.

Ungerleider Jónás

hasonszenvi orvos

lakását a nagy-kállói utcában levő 1012-dik bérházából ugyancsak a nagy-kállói utcában fekvő 1054-dik számú (azelőtt Nádasi Lajos-féle) saját házába tette át; miről a hasonszenv-barátokat ezennel értesíti.

Ad. 1235. sz.

1874.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nyiregyházi királyi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik miként a néhai Magyar Géza hagyatékához tartozó s az Ujfejértő 589 és 1588-ik számú tjkvben 768 és 769 sz. belseitelek a rajta fekvő épületekkel s lakóházakkal, ugy nem különben a telekhez csatolt kerttel együtt, az 1884. június hó 1. és szükség esetében az 1874. július hó 1-ső napján délelőtti 10 órakor Ujfejértő község-házánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Feltételek: Kikiáltási ár 1500 frt.

Bánom pénz 150 frt.

Vevő a birtoknak azonnal használatába lép, a tkvi átírás, azonban csak a vevési ár teljes lefizetésével fog eszközöltetni.

A vételár fizetendő 3 részletben, és pedig az 1-ső a leütéskor azonnal, a 2-ik 2 hó és a harmadik 4 hónap alatt fizetendő 6 % -os kamatokkal.

Kelt a nyiregyházi kir. törv. tkvi. osztályának 1874 aprilis hó 11-én tartott üléséből.

Papp László, s. tkvezető.

Ad. 8405. tk. sz.

1874.